

УДК 339.138

МОДЕЛЮВАННЯ ОПТИМАЛЬНИХ КАНАЛІВ РОЗПОДІЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Студ. О.А. Марченко, гр. БМР-2-12

Наук. керівник доц. А.В. Яренко

Київський національний університет технологій та дизайну

При виборі оптимального каналу розподілу виходячи із характеристик товару, який становить другу групу методів визначення оптимальних каналів, враховують наступні складові товару: рівень заміності, націнку, обслуговування споживачів, гарантійний термін, період пошуку товару тощо. Виходячи з цього, можна розробити модель визначення оптимальних каналів розподілу, яка повинна враховувати ці основні складові характеристики товару:

$$k = f(\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4, \alpha_5, \dots, \alpha_n) \rightarrow opt, \quad (1)$$

де, k – кількість каналів розподілу; α_1 – рівень заміності (наскільки легко споживачам знайти заміники даному товару при задоволенні своїх потреб); α_2 – націнка (різниця між виручкою від реалізації товару і його собівартістю); α_3 – обслуговування споживачів товару (комплекс послуг, які необхідно запропонувати покупцям для найбільш повного забезпечення їх потреб); α_4 – гарантійний термін (час, на протязі якого товар відповідає потребам споживачів); α_5 – період пошуку (середній час перебування покупців в торговій мережі для здійснення купівлі товару); α_n – інші характеристики товару, визначені різноманітними підприємствами в збутовій та виробничій чи посередницькій діяльності.

Розглянемо сутність процедури бальної оцінки характеристик товару. Кожна характеристика для кожного каналу може отримати бал від 1 до 11 (найкраще значення фактора отримує оцінку 11 балів, а найгірше – 1 бал). Не рекомендується надавати найгіршому значенню характеристики оцінку 0, тому що тоді її вплив взагалі не буде врахований. Оцінки значень характеристик товару, що знаходяться між двома граничними оцінками, можна розрахувати за формулами:

- якщо кращим є найбільше значення характеристики товару:

$$B_i = 11 - \left(\frac{X_{11} - X_i}{X_{11} - X_1} \right) * 10, \quad (2)$$

- якщо кращим є найменше значення характеристики товару:

$$B_i = 1 + \left(\frac{X_1 - X_i}{X_1 - X_{11}} \right) * 10, \quad (3)$$

де, B_i – бальна оцінка характеристики, яка досліджується; X_{11} – найкраще значення характеристики товару; X_1 – найгірше значення характеристики товару; X_i – значення характеристики, якої надається оцінка.

Кожна характеристика товару може мати свою вагову складову, яка визначається експертними методами. Оцінки характеристик товару кожного каналу розподілу, отримуються як добуток значення (ваги) характеристики на відповідну бальну оцінку цієї характеристики, по кожному каналу розподілу. Коли розраховані всі оцінки характеристик товару, необхідно їх просумувати по кожному каналу розподілу.

$$B_{\text{заг}} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m B_{ij} * G_{ij}, \quad (4)$$

де, $B_{\text{заг}}$ – загальна бальна оцінка каналу розподілу; B_{ij} – бальна оцінка i -тої характеристики товару j -того каналу розподілу; G_{ij} – вага i -тої характеристики товару j -того каналу розподілу.